JUDEȚUL VASLUI
MUNICIPIUL VASLUI

ANEXA NR. 13
PROIECT

PROGRAM CADRU DE COMBATERE A VECTORILOR ȘI DĂUNĂTORILOR DIN MUNICIPIUL VASLUI PENTRU ANUL 2025

CUPRINS:

1. AȘEZAREA GEOGRAFICĂ/RELIEFUL/CLIMA

2. DOMENIUL DE APLICARE

3. SCOPUL ELABORĂRII

4. REFERINȚE NORMATIVE

5. DEFINIȚII/ABREVIERI

- **Definiții**
- **Abrevieri**

6. DESCRIEREA

- **Generalități**
- **Evaluarea operațională**
- **Cadrul tehnic și organizatoric al programului unitar de dezinsecție și deratizare general al municipiului Vaslui**

7. PROGRAMUL UNITAR ANUAL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU COMBATERE A VECTORILOR - anul 2025

8. ÎNREGISTRĂRI / ARHIVĂRI

9. CALCUL ESTIMATIV AL NECESARULUI DE RESURSE FINANCIARE PENTRU REALIZAREA PROGRAMULUI CADRU DE COMBATERE A VECTORILOR SI DĂUNĂTORILOR DIN MUNICIPIUL VASLUI - anul 2025

1. AȘEZAREA GEOGRAFICĂ/RELIEFUL/CLIMA

Municipiul Vaslui este reședința județului cu același nume, principalul centru urban al județului Vaslui. Este așezat în partea de est a României, făcând parte din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est. Coordonatele orașului sunt: 46°38'18" latitudine nordică și 27°43'45" longitudine estică și are o suprafață de 68,44 km^2. Conform recensământului realizat la nivel național în anul 2022, populația municipiului Vaslui este de 63.035 de locuitori.

Municipiul Vaslui este situat pe valea Bârladului, în aria de confluență a râurilor Vasluieț și Racova, în zona de contact dintre Colinele Tutovei și Podișul Central Moldovenesc. Este reprezentat prin terase de 10-20 m, mărginite de valea mlăștinoasă de la confluența râurilor Bârlad, Vaslui și Racova care au construit în timp o adevărată barieră naturală.

Relieful depresionar – colinar ce alternează cu umiditatea luncilor, dar și cu apele stagnante artificiale, favorizează dezvoltarea potențialilor vectori de culicide.

Cantitățile de precipitații care cad mai ales vara sub formă de averse torențiale antrenează inundațiile la nivelul terenurilor plate urmate de bălțiri pe anumite perioade.

În acest context regimul de precipitații cât și temperatura, favorizează alături de cadrul natural și poziția geografică, dezvoltarea populațiilor culicide (țânțari) potențial vectoare de boli și producătoare de disconfort, de aceea este imperativ necesar să se elimine potențialele riscuri de îmbolnăvire pentru populație.

2. DOMENIUL DE APLICARE

Componenta dezinsecție, dezinfecție și deratizare (D.D.D.) este parte integrantă a serviciului de salubrizare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 101/2006, a serviciului de salubrizare, republicată, cu modificări și completări ulterioare. Acest serviciu face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, conform Legii nr. 51/2006, a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificări și completări ulterioare.

3. SCOPUL ELABORARII

Scopul elaborării programului cadru unitar local de combatere a vectorilor și dăunătorilor din municipiul Vaslui este îndeplinirea obiectivului principal de reducere și menținere a densității populațiilor de țânțari și alte insecte de interes medical, precum și a rozătoarelor sinantrope sub nivelul stării de disconfort și diminuarea riscului de transmitere a unor agenți infecțioși prin acești vectori.

4. REFERINȚE NORMATIVE

- Legea nr. 360/2003, privind regimul substanțelor și preparatelor chimice periculoase, republicată;

- Legea nr. 51/2006 - Legea serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 101/2006 - Legea serviciului de salubrizare a localităţilor, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

- Legea nr. 24/2007 privind reglementarea şi administrarea spatiilor verzi din intravilanul localităţilor, republicată;

- Ordinul nr. 119/2014 privind normele de igienă şi mediul de viaţă al populaţiei, cu modificările şi completările ulterioare;

- Ordinul nr. 82/2015 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubrizare a localităţilor, cu modificări şi completări ulterioare;

- H.G. nr. 617/2014, privind stabilirea cadrului instituţional şi a unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European şi al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziţie pe piaţă şi utilizarea produselor biocide, cu modificări şi completări ulterioare;

- Contract nr. 144255/31.08.2022 privind delegarea de gestiune prin atribuire directă pentru activităţile de dezinsecţie, dezinfecţie şi deratizare aferente serviciului public de salubrizare din Municipiul Vaslui aprobat prin HCL nr. 130/25.08.2022 şi actul adiţional nr. 1/2024 aprobat prin HCL nr. 196/19.12.2024.

5. DEFINIŢII / ABREVIERI

Definiţii

- *autoritate competentă de reglementare* - Autoritatea Naţională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilităţi Publice;

- *deratizare* - activitatea de stârpire a rozătoarelor prin otrăvire cu substanţe chimice sau prin culturi microbiene;

- *dezinfecţie* - activitatea de distrugere a germenilor patogeni cu substanţe specifice, în scopul eliminării surselor de contaminare;

- *dezinsecţie* - activitatea de combatere a artropodelor în stadiul de larvă sau adult cu substanţe chimice specifice;

- *licenţa* - actul tehnic şi juridic emis de A.N.R.S.C. prin care se recunoaşte calitatea de operator al serviciului, precum şi capacitatea şi dreptul de a presta una sau mai multe activităţi ale acestuia;

- *vector* - organism (insectă, rozătoare) care răspândeşte un parazit, un virus sau germeni patogeni de la un animal la altul, de la om la om, ori de la animale la om.

Abrevieri

- D.D.D. - dezinfecţie, dezinsecţie, deratizare;

- D.S.P. - Direcţia de Sănătate Publică;

- D.S.V.S.A. - Direcţia de Sănătate Veterinară şi Siguranţa Alimentelor;

- A.N.R.S.C. - Autoritatea Naţională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilităţi Publice;

- P.F. - persoana fizică;

- P.J. - persoana juridică.

6. DESCRIEREA

Generalități

Autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice, operatorii economici, cetățenii cu gospodarii individuale și asociațiile de proprietari/locatari au obligația de a asigura realizarea tratamentelor pentru combaterea germenilor patogeni, artropodelor și rozătoarelor purtătoare de maladii transmisibile și/sau generatoare de disconfort din spatiile pe care le dețin cu orice titlu.

Activitatea de dezinsecție la nivel comunitar trebuie să fie îndreptată în principal împotriva culicidelor și este necesară atât pentru eliminarea riscurilor de îmbolnăvire a populației (infecții cu virusul West Nile – VWN și cu alte arbovirusuri, riscul de apariție a unor cazuri autohtone de malarie) cât și pentru scăderea sau eliminarea disconfortului produs de aceste insecte.

Evaluarea epidemiologică a vectorilor biologici

ȚÂNȚARII sunt vectori biologici în propagarea mai multor boli pe suprafețe întinse ale globului. Aceste insecte hematofage provoacă pe lângă disconfort și transmiterea de organisme patogene care determină îmbolnăviri la om și animale, cum ar fi: malaria, arboviroze, etc..

În ultimii 5 ani (2020-2024), numărul total de cazuri confirmate de infecție cu virus West Nile în țara noastră a fost de 274, dintre care 39 de persoane au decedat (14.23% mortalitate). Dintre acestea 4 cazuri au fost înregistrate în județul Vaslui.

Specia *Culex pipiens* reprezintă 90-95% și chiar mai mult din fauna de țânțari din **ecosistemele antropice** în perioada epidemică – lunile aprilie – octombrie din fiecare an.

Supravegherea și combaterea culicidelor trebuie să acopere întreaga localitate pentru asigurarea unei eficiente maxime. Din acest motiv, acțiunile de combatere a țânțarilor se efectuează pe întreg domeniul public cât și privat.

Activitățile de combatere încep din martie – aprilie și continuă lunar până în octombrie – noiembrie, în funcție de evoluția populațiilor de culicide sub influența factorilor climatici caracteristici anului respectiv.

Supravegherea și combaterea culicidelor trebuie să se desfășoare permanent pe baza unui program/plan anual, care include mai multe tipuri de activități ce vor viza prioritar schimbarea condițiilor de mediu din teritoriul vizat prin eliminarea sau modificarea a cât mai multor habitate pentru a le face improprii dezvoltării țânțarilor.

Obiectivele activității de combatere a culicidelor se stabilesc luându-se în considerare în primul rând, tipurile de habitate de dezvoltare a larvelor existente in zona, iar în al doilea rând, locurile de adăpostire a adulților din imediata vecinătate a omului, unde are loc contactul cu țânțarii și exista posibilitatea de transmitere a unor boli/apariția disconfortului.

Datorită numeroaselor tipuri de ecosisteme naturale dar și antropice existente în municipiul Vaslui, tratamentele trebuie aplicate în cursul primăverii și începutul verii și sunt foarte importante pentru că vizează mai multe obiective:

- combaterea speciilor de ţânţari de primăvară (din genurile *Aedes* şi *Ochlerotatus*, cu rol în menţinerea şi amplificarea virusului WN) care au, în marea lor majoritate, o singură generaţie pe an şi depun ouă care iernează pe sol;

- combaterea adulţilor speciilor din genurile *Culex* (vectori de WN) şi *Anopheles* (vectori de malarie) care au ieşit din hibernare şi care depun ouă, iniţiind ciclurile de dezvoltare din anul respectiv;

- combaterea primelor generaţii de *Culex pipiens* din anul respectiv (vectorul principal care transmite virusul WN la om).

În timpul verii şi începutul toamnei activităţile de combatere vizează în special populaţiile ce *Culex pipiens* ce includ generaţii suprapuse, care pot fi foarte abundente în anumite condiţii climatice şi care includ atât forma ecologică *pipiens* de exterior, cât şi forma autogenă *molestus* de interior (aceasta din urmă este prezentă şi se poate dezvolta şi în sezonul rece în subsolurile blocurilor şi în reţelele de termoficare şi poate dezvolta şi depune ouă fără a se hrăni cu sânge).

Tratamentele care se aplică în timpul toamnei urmăresc scăderea numărului de ţânţari care intra în hibernare şi implicit reluarea ciclurilor de dezvoltare din anul următor la un nivel mai scăzut.

Pentru asigurarea eficacităţii activităţilor de combatere tratamentele insecticide trebuie să fie aplicate ***concomitent împotriva larvelor şi adulţilor*** de culicide.

Pentru asigurarea eficacităţii activităţilor de combatere tratamentele insecticide vor fi preponderent antilarvare.

În oraş, majoritatea habitatelor de dezvoltare a larvelor de ţânţari este reprezentată de apă din subsolurile blocurilor, de multitudinea de acumulări de apă legate de reţelele de distribuţie a apei potabile, cele de canalizare şi evacuare a apelor uzate şi cele de termoficare (unde este cazul). La acestea se adaugă recipientele de diverse feluri cu apă din gospodăriile individuale cu curţi şi grădini (gospodării de tip rural care sunt destul de numeroase în oraş).

Cantităţile mari de precipitaţii, care cad mai ales vara sub formă de averse torenţiale, determină inundaţii frecvente, care duc la acumulări permanente şi temporare de apă stagnantă, creând condiţii foarte favorabile de formare şi dezvoltare a cuiburilor larvare.

O bună combatere a larvelor de ţânţari duce la scăderea semnificativă a ponderii tratamentelor chimice împotriva adulţilor de ţânţari, până la eliminarea acestori tratamente în unele zone şi perioade. **De aceea este recomandat ca tratamentele antilarvare să ocupe loc preponderent în activităţile de combatere a ţânţarilor.**

Ordinea priorităţilor în aplicarea tratamentelor va ţine seama de ponderea focarelor larvare din teritoriul respectiv in dezvoltarea populaţiilor de ţânţari este următoarea:

- subsolurilor inundate şi focarele formate pe întreaga reţea de canalizare şi evacuare a apelor uzate şi pe cea de termoficare vor fi tratate cu prioritate;

- unele zone de pe malurile lacurilor şi canalelor unde există vegetaţie. Luciul de apă al lacurilor nu este habitat prielnic pentru dezvoltarea larvelor de ţânţari şi nu se

tratează;

- bălţile temporare care apar în diferite zone, mai ales primăvara şi uneori toamna.

Combaterea ţânţarilor adulţi nu este recomandată ca metodă prioritară, ea reprezintă o metodă complementară în anumite momente şi locuri în combaterea culicidelor. **Este mult mai uşor să combaţi stadiul larvar decât stadiul adult.**

Eficacitatea tratamentelor cu produse insecticide depinde în mare măsură de performantele aparaturii utilizate în aplicare, de aplicarea corectă de către operatori şi de locul şi modul în care se aplică tratamentele.

În combaterea populaţiilor de ţânţari vectori de boli şi producători de disconfort se recomandă evitarea tratamentelor din avion, mai ales asupra aşezărilor umane şi a marilor întinderi permanente de apă (lacurile) şi alte cursuri de apă.

Această recomandare se referă atât la acţiunile de combatere a larvelor cât şi la cele îndreptate împotriva adulţilor de ţânţari.

Se recomandă aplicarea corelată a tratamentelor spaţiale de la sol, care vor viza în primul rând locurile de adăpostire a adulţilor de ţânţari, atât cele interioare (subsolurile, casa scărilor, holurile de intrare şi coridoarele din blocuri, adăposturi de animale, etc.) cât şi exterioare (vegetaţia din imediata vecinătate a blocurilor sau a altor locuinţe, în perioadele când apar adulţi de ţânţari în număr mai ridicat din cauza neglijării tratamentelor antilarvare în zona respectivă).

Metodologia planurilor de combatere a ţânţarilor locali care se aplică în prezent trebuie să aibă în vedere şi posibilităţile de combatere a ţânţarului invaziv *Aedes albopictus (Stegomyia albopicta)* prezent în anumite zone învecinate şi care ar putea fi vector pentru anumiţi patogeni, inclusiv pentru virusul Zika.

Femelele *Aedes* trăiesc de obicei 3 - 4 săptămâni în climatul temperat, toamna, când temperatura şi numărul de ore zilnic de lumină scad, femelele depun ouă care intră în diapauză de iarnă şi supravieţuiesc la - 10°C până în primăvara următoare în aprilie - începutul lunii mai. Adulţii apar începând cu mijlocul lunii mai, iar abundenţa lor creşte şi atinge valorile cele mai ridicate în a doua parte a verii şi toamna până în octombrie.

Aedes albopictus se poate hrăni pe diverse animale, dar are o preferinţă deosebită pentru sângele uman. Femelele sunt agresive, de obicei, în timpul zilei şi în mediul exterior, dar în diverse zone pe glob s-au semnalat şi în interioare.

Municipiul Vaslui poate fi o poarta de intrare pentru *Aedes albopictus*, prin reţeaua rutieră şi traseele de cale ferată, legături directe pentru transporturile de călători şi mărfuri cu oraşele învecinate. De asemenea, climatul plăcut al municipiului Vaslui are influenţe benefice asupra aclimatizării acestui ţânţar invaziv.

Astfel, supravegherea şi combaterea populaţiilor locale de culicide începe în general din aprilie şi continuă până în octombrie, în funcţie de evoluţia acestor populaţii sub influenţa factorilor climatici, în special temperatura.

Schimbările climatice globale, ale căror efecte se fac puternic simţite pe întregul teritoriu al României, duce în general la perioade calde mai lungi în fiecare an. Temperaturile mai ridicate permit atât dezvoltarea timpurie a larvelor primăvara cât şi

intrarea în hibernare toamna şi supravieţuirea în timpul iernii a unui număr mai mare de adulţi de culicide, care în primăvara următoare reiau ciclurile de dezvoltare şi determină apariţia timpurie a unor populaţii de culicide cu efective ridicate.

De aceea, perioada de aplicare a măsurilor de combatere se adaptează în funcţie de condiţiile climatice sezoniere ale municipiului Vaslui.

Tratamentele aplicate în cursul primăverii şi începutul verii sunt foarte importante şi în cazul speciei *Aedes albopictus* pentru că asigură şi combaterea primei generaţii a acestei specii ca şi a speciilor de culicide de primăvară locale (din genurile *Aedes* şi *Ochlerotatus*) cu ouă care iernează pe sol.

Metodologia de combatere aplicabilă şi speciei *Aedes albopictus*, ca şi ţânţarilor locali, în mediul urban, presupune aplicarea concomitentă, într-o perioada de trei - patru săptămâni (care reprezintă durata unei generaţii de la adult la adult a acestei specii, ca şi pentru speciile de *Culex* în condiţiile climatului nostru) a tratamentelor împotriva larvelor şi adulti1or.

În acest interval se recomandă tratamente spaţiale pe vegetaţia din domeniul public, la anumite intervale timp, astfel încât să fie eliminaţi adulţii acestei specii ca şi a altor culicide care apar în continuare din habitate larvare netratate. Eliminarea adulţilor înlătură posibilitatea de depunere a ouălelor şi reapariţia larvelor.

În cazul ţânţarilor adulţi este recomandată utilizarea atât a tratamentelor interioare, care vizează locurile de adăpostire a ţânţarilor adulţi din speciile locale, unde s-ar putea adăposti şi adulţi din specia *Aedes albopictus* cât, mai ales, tratamentelor spaţiale în mediul exterior care este preferat de această specie. Tratamentele spaţiale în mediul exterior se realizează sub formă de ceaţă caldă şi rece sau ULV (volum ultra redus), cu aparatură purtată de operatori sau instalată pe autovehicule. Aceste tratamente cuprind eficient vegetaţia de la sol până la vârfurile copacilor.

Sintetizând datele precizăm:

1. Datele generale privind habitatele de dezvoltare şi de adăpostire a culicidelor cât şi modalităţile de combatere a acestora stau la baza alegerii locurilor, momentelor, tipurilor de acţiuni de combatere, a produselor insecticide, a dozelor şi modalităţilor de aplicare a tratamentelor în cadrul programului de combatere.
2. Eficienţa programului de combatere va fi asigurată prin punerea accentului pe activitatea de combatere a larvelor de culicide.
3. Într-o lună din sezonul cald, cu precipitaţii reduse, se recomandă tratamente spaţiale pe vegetaţia din domeniul public şi privat, în funcţie de situaţiile apărute, astfel încât să fie eliminaţi adulţii de culicide care apar în continuare (frecvenţa dezinsecţiei pentru combaterea culicidelor - lunar prin aplicarea de tratamente multiple). Ei apar din habitate larvare netratate (focare pe proprietăţi particulare, focare permanente de suprafaţă în împrejurimile oraşului) şi migrează din zone învecinate sau ies din locurile de adăpostire din interioare în care nu au avut de suferit din cauza tratamentelor spaţiale.

Eliminarea adulţilor elimina posibilitatea de depunere a ouălor şi reapariţia larvelor.

4. În combaterea populaţiilor de ţânţari vectori de boli şi producători de

disconfort se recomandă evitarea dezinsecţiei aviochimică, mai ales asupra aşezărilor umane şi a marilor întinderi permanente de apă (lacurile) şi alte cursuri de apă. Această recomandare se referă atât la acţiunile de combatere a larvelor cât şi la cele îndreptate împotriva adulţilor de ţânţari, din considerente ştiinţifice şi practice.

5. Perioada de aplicare a măsurilor de combatere se adaptează în funcţie de condiţiile climatice sezoniere în municipiului Vaslui.

Prezenţa ixodidelor **(căpuşe)** în mediul urban se face simţită in zonele cu vegetaţie ierboasă şi tufişuri, începând cu lunile martie - aprilie până în lunile octombrie - noiembrie, în funcţie de condiţiile climatice favorabile şi anume temperatura şi umiditate mai ridicate. Populaţiile lor au două perioade de maximă abundenţă, primăvara, de obicei în luna mai şi toamna în luna septembrie.

Căpuşele cu ajutorul aparatului bucal se hrănesc prin înţepat şi supt şi se prind ferm de pielea gazdei. Sunt necesare mai multe zile pana când sunt saturate cu sânge. In acest timp masa lor corporala creste semnificativ. Ciclul biologic al căpuşelor (larva, nimfa şi adult) are nevoie de 3 gazde pe care se dezvolta consumând-le sângele. O femela adulta consuma cel puţin 0,6 ml sânge şi depune cel puţin 10.000 de oua, astfel se explica creşterea imensa a populaţiei de căpuşe.

Căpuşele se găsesc în număr mare în zonele împădurite, în iarba înaltă din spaţiile verzi, pe câmpii şi zonele umede şi sunt active începând cu temperatura de 7°C. Acestea fac parte din clasa arahnidelor şi se întâlnesc in toate tarile lumii. Sunt cunoscute aproximativ 850 de specii. Ele sunt paraziţi mici care asemenea păianjenilor, se hrănesc cu sângele animalelor pe care le parazitează cum ar fi: câini, oameni, păsări, rozătoare mici şi alte animale. Ele stau ascunse in vegetaţie, unde cu ajutorul senzorilor, pot detecta viitoarele gazde din apropiere, se urca pe organismul gazda in momentul in care acesta traversează zona de vegetaţie.

Cercetarea şi modelele computerizate au arătat ca pesticidele sunt cel mai eficient mijloc de reducere a căpuşelor, in special in combinaţie cu modificarea peisajului in sensul reducerii habitatului căpuşelor in zonele intens utilizate de om:

- Tunderea regulată a gazonului.
- Îndepărtarea frunzelor căzute şi a buruienilor crescute la marginea gazonului.
- Îndepărtarea buruienilor şi a frunzelor căzute din jurul zidurilor de piatra sau al grămezilor de lemne.
- Tunderea crengilor copacilor şi a tufişurilor din jurul gazonului pentru a permite o mai buna pătrundere a soarelui.

Peisajul zonelor rezidenţiale poate fi atractant pentru şoareci, aceştia fiind gazde importante pentru căpuşele vectoare ale spirochetelor responsabile de borrelioza Lyme. Una dintre componentele strategiei de management a căpuşelor este controlul activităţii rozătoarelor.

Tratamentele cu acaricide (de obicei piretroizi cu formulări adecvate) se aplica sub forma de stropiri de la sol cu aparatura purtata de operatori; nu se fac tratamente

spațiale masive, pe teritorii întinse, cu aparatura purtata pe autovehicule.

O singura aplicare a celor mai multe insecticide conferă un control al căpușelor de 85-90%, astfel încât rareori sunt necesare stropiri multiple, dar o stropire cu acaricide in octombrie poate fi utilizata pentru controlul adulților complexului *I. ricinus*.

ROZĂTOARELE întâlnite cel mai des in zonele urbane sunt *șobolanul cenușiu (Rattus non1egicus) și șoarecele de casa (Mus musculus)*. Sunt viețuitoare cu o larga răspândire pe suprafața globului și adaptate la cele mai diverse condiții de mediu. Poseda acuitati senzoriale deosebite: miros foarte ascuțit, simt tactil, auzul in banda ultrasonica (simt pisica de la distanță), văzul nocturn (detectează mișcări până la 10 m), gustul foarte dezvoltat. Prolificitatea este mare: o pereche de șobolani poate avea într-un an 500 descendenți direcți și 200.000 descendenți totali. In literatura sunt citate cazuri de agresivitate și fata de om. La nivelul posibilităților actuale economice și științifice, trebuie acceptat ca rozătoarele nu pot fi distruse total, ci doar putem limita proliferarea și răspândirea lor.

Rozătoarele constituie rezervoare de infecție pentru numeroși agenți patogeni: virusuri, microbi, paraziți, fungi care pot provoca boli la om și animale. Șoarecii și șobolanii sunt vectori periculoși răspândind: rabia, micozele, tifosul, ciuma, lepra, hepatita infecțioasă, leptospiroza, pesta porcina, trichinoza, teniaze, etc. Toate aceste maladii sunt transmise prin contaminarea alimentelor și a apei cu dejecțiile rozătoarelor, ectoparaziți hematofagi (purici, păduchi, căpușe), prin insecte neparazite (muște, tăuni, furnici), direct (mușcătura), transport mecanic (suprafața corpului), animale domestice (pisica, câine, porc, păsări).

Produc pagube economice importante prin: consumul direct de produse agroalimentare, alterare (roadere, poluare, împrăștiere), deteriorarea ambalajelor (saci, cutii, lăzi, etc.), construcțiilor și instalațiilor. Produsele atacate sunt contaminate cu dejecțiile rozătoarelor imprimându-le un gust și un miros neplăcut.

In vederea combaterii populațiilor de rozătoare de pe raza municipiului Vaslui se recomanda aplicarea corelata a tratamentelor, care vor viza: clădiri ale instituțiilor publice, clădiri individuale, agenți economici cu profil alimentar/nealimentar, canale și subsoluri, parcuri și cimitire, zone demolate/neconstruite, piețe, târguri, oboare, pe suprafețe cu spații verzi, platforme/depozite deșeuri, subsoluri uscate/inundate, unități de învățământ și sanitare, etc.

Pentru operatorii ec. cu profil nealimentar și asociații de proprietari se recomanda efectuarea de tratamente **cel puțin o dată la semestru (primăvara și toamna)** și ori de cate ori este nevoie pentru stingerea unui focar; pentru operatorii ec. cu profil alimentar, **cel puțin o data la trimestru** și ori de cate ori este nevoie pentru stingerea unui focar; **pentru spatiile deschise** din domeniul public și privat al UAT în funcție de situațiile apărute; iar pentru persoanele fizice **la solicitarea acestora** sau ori de cate ori este nevoie pentru stingerea unui focar.

Evaluare operaţională

Acţiunile de combatere a vectorilor biologici se impun a fi efectuate obligatoriu atât pe spatiile deschise şi închise ale domeniului public (ex: spatii verzi, parcuri, reţeaua de canalizare, clădiri ale instituţiilor publice, etc.), cat şi pe spatiile domeniului privat (ex: subsoluri, casa scărilor, clădirile operatorilor economici, etc.). Asociaţiile de proprietari, operatorii economici, precum şi alte categorii, de unităţi sunt obligate sa asigure, in spatiile deţinute, combaterea focarelor de insecte şi rozătoare.

Cadrul tehnic şi organizatoric al Programului cadru unitar local de dezinsecţie - deratizare generala al municipiului VASLUI

Etape de desfăşurare

Etapa preoperaţională - popularizarea acţiunii prin mass - media.

Operatorul informează in scris, in prealabil, Primaria Municipiului Vaslui, in legătura cu perioada de desfăşurare a operaţiunilor de combatere chimica a vectorilor biologici şi masurile care vor fi luate de populaţie in vederea prevenirii unor accidente sau intoxicaţii la om şi animale.

În baza celor convenite cu U.A.T. Municipiul Vaslui, operatorul procedează la declanşarea procedurilor de informare a populaţiei, *cu minim 24 de ore* înaintea operaţiunilor de D.D.D., asigurându-se ca populaţia, pe toata perioada desfăşurării Programului, va evita staţionarea in zonele de acţiune a echipelor D.D.D. şi va acorda o atenţie sporita supravegherii copiilor şi animalelor de companie, va sprijini şi va respecta principiile şi normele ce vizează aceasta activitate de importanta majora pentru sănătatea publică.

Anunţul public de informare a populaţiei va conţine minim următoarele:

- tipul operaţiunii ce urmează a se efectua;
- perioada efectuări tratamentelor;
- zonele pe care se vor aplica tratamentele;
- substanţele utilizate, gradul de toxicitate a acestora;
- misiunile de protecţie ce trebuie luate, in special cu referire la copii, bătrâni, bolnavi, albine, animale şi păsări.

Popularizarea acţiunii prin mijloace de mass – media a operatorului va fi coordonată de către Direcţia de Gospodărire Urbana pentru acţiunile desfăşurate pe domeniul public şi privat al Municipiului Vaslui. Pentru activităţi D.D.D. prestate de operator către beneficiari persoane fizice şi juridice, sarcina informării este a operatorului.

Etapa operaţională

Acţiunile specifice D.D.D. din program se vor desfăşura, in perioadele stabilite, de comun acord, intre operator şi beneficiar, perioade ce pot fi prelungite daca condiţiile meteorologice nu vor fi favorabile.

Operaţiunile se vor executa conform metodologiei Ministerului Sănătăţii Publice

pentru acţiunile de amploare. Arealul operaţional va fi sectorizat după topografia municipiului.

Funcţie de amploarea acţiunii, operatorul are responsabilitatea de a stabili şi aplica masuri de protecţie a personalului de intervenţie şi supraveghere, masuri de prevenire a poluării mediului, masuri pentru prevenirea accidentelor, protecţia populaţiei.

Operatorul are obligaţia de a executa, şi de a garanta calitatea operaţiunilor conform normelor specifice, in vigoare, pentru fiecare tip de acţiune in parte, ***conform prevederilor din Caietul de sarcini pentru prestarea serviciului public de dezinsecţie, dezinfecţie şi deratizare al municipiului Vaslui aprobat prin HCL nr. 130/25.08.2022.***

Personal calificat implicat în acţiune

Pentru efectuarea operaţiunilor de combatere chimica şi acoperirea integrala a teritoriului inclus in program in perioada propusa, operatorul are responsabilitatea de a utiliza numai personal calificat - agenţi D.D.D..

Personal de supraveghere şi coordonare a operaţiunilor

Pentru asigurarea bunei desfăşurări pe toata durata operaţiunilor din cadrul programului de dezinsecţie - deratizare - dezinfecţie, prevenirea unor efecte colaterale nedorite şi de protecţie a stării de sănătate a populaţiei, responsabilităţile de coordonare şi verificare a calităţii lucrărilor sunt in sarcina operatorului, responsabilitatea de supraveghere/monitorizare este in sarcina Primăriei Municipiului Vaslui prin Direcţia de Gospodărire Urbană şi Poliţia Locală Vaslui.

Utilaje şi aparate

Operatorul are responsabilitatea asigurării utilajelor si/sau aparaturii de administrat insecticide/larvicide/pesticide/raticide/dezinfectanţi/biocide, etc., funcţie de specificul acţiunilor şi aria de intervenţie. Dotarea de bază ce trebuie asigurată include:

- Atomizoare (pentru spaţii interioare: subsoluri şi casa scărilor).
- Generatoare de ceaţă termică (pentru spaţiile verzi din proximitatea blocurilor).
- Generator de ceaţă termică fixe şi autopropulsate (pentru aliniamentele stradale cu vegetaţie arboricolă şi arbustiferă.
- Instalaţii speciale pentru pulverizare ULV (în volum ultra-redus).
- Cutii (găleţi cu capac) pentru transportul momelilor toxice cu rodenticide.

Produse biocide

Operatorul are responsabilitatea asigurării produselor de combatere a vectorilor biologici aşa cum sunt acestea cuprinse in lista aprobata prin Ordinul Ministerului Sănătăţii Publice. Operatorul are obligaţia de a respecta cu strictețe forma, norma şi modul de utilizare a substanţelor chimice şi ii este interzisa comercializarea către persoane fizice a soluţiilor insecticide sau a momelilor toxice.

- Pentru distrugerea larvelor de ţânţari din subsolurile cu colecţii de apă se

vor utiliza larvicide sau alte produse similare cuprinse în lista aprobată prin ordin al Ministerului Sănătății;

- Pentru distrugerea insectelor adulte din subsoluri și casa scărilor se vor utiliza piretroizi de sinteză în combinație cu organofosforate sau carbamați în concentrațiile indicate de producători;
- Pentru combaterea insectelor de pe vegetația spațiului public se va utiliza ca procedeu de aplicare ceața termică, ceața rece și/sau ULV, iar ca insecticide, produse indicate pentru procedeele amintite, în concentrația indicată de producător;
- Pentru combaterea rozătoarelor sinantrope (șoareci, șobolani) localizate în rețeaua de canalizare se vor utiliza momeli toxice condiționate sub formă de cuburi parafinate, iar pentru subsolurile blocurilor de locuințe boabe cerealiere tratate cu anticoagulante sau momeli toxice sub formă de pastă.
- Operatorul are obligația de a respecta cu strictețe forma, norma și modul de utilizare a substanțelor chimice și îi este interzisă comercializarea către persoane fizice a soluțiilor insecticide sau a momelilor toxice.

Echipament de protecție

Operatorul are responsabilitatea de a asigura pentru personalul de intervenție echipament de protecție specific acțiunilor/intervențiilor desfășurate, conform normelor SSM specifice. De exemplu: echipament compus din bluză cu glugă și pantalon (sau combinezon), cizme din cauciuc, mânuși din cauciuc, măști de gaze cu filtru universal (sau semi mască cu filtru universal și ochelari de protecție), antifoane pentru agenții D.D.D. care manipulează generatoarele de ceață termică.

Trusa medicală de prim ajutor

Operatorul are responsabilitatea de a asigura pentru fiecare formațiune de lucru dotarea cu o trusă medicală de prim ajutor, conform anexei 3 a Ordinului M.S.P. nr.427/2002.

Etapa postoperațională

Procesul verbal de recepție al lucrărilor se va încheia între operator și beneficiar și va cuprinde în mod obligatoriu următoarele date: spații tratate, produse utilizate, concentrații, tehnice de aplicare, garanția lucrărilor/operațiunilor. Procesele verbale vor fi verificate și semnate de către beneficiari.

7. PROGRAMUL UNITAR ANUAL LOCAL DE ACTIUNE PENTRU COMBATERE A VECTORILOR- anul 2025

În funcție de dinamica evoluției pe durata sezonului cald a populațiilor de insecte vectoare și de disconfort precum și a rozătoarelor sinantrope, implicit eficientizarea acțiunilor, se vor institui măsuri de combatere chimică în cadrul Programului anual de dezinsecție, dezinfecție, deratizare.

Operaţie	Locul de desfăşurare a activităţii	Termen/frecventa executări operaţiunii	Responsabil
Demarxizare	Maluri de lacuri Canale desecare Porţiuni umede din zon cu vegetaţie Subsoluri uscate/inund	Când este cazul, delarvizarea v preceda lucrarea de dezinsecţi	Operator autori licenţiat, contra de beneficiar
Dezinsecţie	Clădiri ale instituţiilor publice Clădiri individuale/condomini Agenţi economici cu pr alimentar/ nealimentar	Pentru combaterea ţânţarilor executa ori de cate ori este nev pentru spatiile comune închise clădirilor	Operator autori licenţiat,contrac de beneficiar
	Canale şi subsoluri Parcuri, cimitire Zone demolate/neconstruite Pieţe, târguri, oboare, bâlciuri, wc-uri publice Pe suprafeţe cu spatii v Unităţi de învăţământ ş sanitare Subsoluri uscate/inund Platforme/depozite deşeuri	Pentru combaterea ţânţarilor executa tratamentele în funcţi de situaţia anului de câte este nevoie in sezonul cald. Pentru combaterea altor vec (căpuşe, gândaci de bucătărie ş canal, pureci, furnici). dezinsecţia se executa: a) ori de cate ori este nevoie i spatiile închise ale operatorilo economici cu profil nealiment instituţii publice şi spatii comu închise ale clădirilor; b)lunar şi ori de cate ori este nevoie, in spatiile închise ale operatorilor economici cu prof alimentar şi ale unităţilor sanitare; c)numai la solicitarea persoanelor fizice din spatiile c destinaţie locuinţă	Operator autorizat, licen contractat de beneficiar

Operaţie	Locul de desfăşurare a activităţii	Termen/frecventa executări operaţiunii	Responsabil
Dezinfecţie	Platforme pt. depozita deşeuri municipale Zone de depozitare neconforme Ghene/topogane de gu Unităţi de învăţământ ş sanitare Mijloace de transport ir comun Ag. econ. cu profil alimentar/nealimentar In locuri in care exista focare declarate care p in pericol sănătatea oamenilor şi a animalelor	Se executa la solicitarea PJ şi a	Operator autori licenţiat, contractat de beneficiar
Deratizare	Clădiri ale instituţiilor publice Clădiri individuale/condominii Ag.econ.cu profil alimentar/nealimentar Canale şi subsoluri Parcuri ,cimitire Zone demolate/neconstruite Pieţe, târguri, oboare, bâlciuri, wc-uri publice Pe suprafeţe cu spatii ve Platforme/depozite deşeuri Subsoluri uscate/inund Unităţi de învăţământ şi sanitare	1. Pentru operatorii economici profil nealimentar şi asociaţii c proprietari primăvara şi toamn ori de cate ori este nevoie pent stingerea unui focar; 2. pentru operatorii economici profil alimentar, cel puţin o da la trimestru şi ori de cate ori e nevoie pentru stingerea unui focar; 3.pentru spatiile deschise din domeniul public şi privat al UA de câte ori este nevoie 4. pentru persoane fizice la solicitarea acestora sau ori de cate ori este nevoie pentru stingerea unu focar	Operator autori licenţiat, contractat de beneficiar

În funcţie de dinamica evoluţiei pe durata sezonului cald, a populaţiilor de insecte vectoare şi de disconfort precum şi a rozătoarelor sinantrope, implicit eficientizarea acţiunilor, se vor institui masuri suplimentare de combatere.

8. ÎNREGISTRARI / ARHIVĂRI (pentru Municipiul Vaslui).

- anunţul public al acţiunii - D.D.D. (pentru domeniul public al Municipiului Vaslui)
- Afiş de avertizare (pentru domeniul public al Municipiului Vaslui)
- Proces verbal pregătire substanţe utilizate in activitatea de dezinsecţie, dezinfecţie, deratizare, însoţit de Aviz de atestare conformitate emis de Comisia Naţională pentru Produse biocide, Fisa cu date de securitate a produsului biocid;
- Proces verbal de recepţie a lucrării (pentru domeniul public şi privat al Municipiului Vaslui);
- Deviz de lucrări;
- Factura pentru serviciile prestate.

9. CALCUL ESTIMATIV AL NECESARULUI DE RESURSE FINANCIARE PENTRU REALIZAREA PROGRAMULUI CADRU DE COMBATERE A VECTORILOR SI DĂUNĂTORILOR DIN MUNICIPIUL VASLUI - anul 2025

a. Manoperă - **66.300 lei**;
b. Materialele şi substanţele necesare – **78.300 lei;**
c. Serviciu închirieri utilaje şi echipamente – **155.400 lei.**

ORDONATOR PRINCIPAL DE CREDITE,
Primar
Ing. LUCIAN BRANISTE

DIRECTOR EXECUTIV,
Direcţia de Gospodărie Urbană
Ing. DORIN BĂLĂNESCU